

Asia: VN/1196/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallitus kannattaa välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain voimassa olon pidentämistä esityksessä ehdotetun mukaisesti.

Välineellistetyssä maahantulossa ihmisiä käytetään hyväksi valtiollisen painostamisen tarkoituksessa, joka tulee pystyä estämään ennalta. Hallitsematon maahantulo ruuhkauttaa turvapaikkajärjestelmän sekä ihmisten rekisteröinti vaikeutuu merkittävästi. Toinen seikka, joka tulee nähdä välineellistetyn maahantulon tilanteessa, on pyrkimys yhteiskunnan koheesion rikkomiseen ja sellaisten henkilöiden, joita voidaan käyttää vieraan valtion lukuun, soluttaminen Suomen alueelle.

Välineellistetyssä maahantulossa Suomen viranomaisten toimintaa pyritään vaikeuttamaan ja yhteiskunta saamaan epäjärjestykseen. Hallitsematon maahantulo sitoo merkittävän määrän viranomaisten resursseja rajaturvallisuuden ja yleisen järjestyksen ylläpitämiseen. Esimerkiksi vuosina 2015 – 2016 laajamittaisen maahantulon vuoksi Suomessa oli havaittavissa heikkenemistä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen. Viranomaiset kohdistivat resursseja huomattavassa määrin laajamittaisen maahantulon hallintaan, joka hidasti esimerkiksi esitutkintaprosesseja. Suomessa on edelleen noiden vuosien aikana saapuneita henkilöitä, joilla ei ole oikeutta oleskeluun Suomessa ja Schengen alueella, koska heidän maasta poistamisensa on haasteellista.

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että Suomessa pystytään proaktiivisesti ylläpitämään sellaista lainsäädäntöä, jolla voidaan vastata yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Käsittelyssä oleva lakiehdotus varmistaa Suomen kykyä säilyttää kansallinen turvallisuus tilanteessa, jossa muut käytettävissä olevat keinot eivät ole riittäviä.

Välineellistettyjen maahantulijoiden maahan saapumisen estämisellä ja maasta poistamisella voidaan torjua vieraan valtion vaikuttamista sekä kansalliselle turvallisuudelle ja Suomen suvereniteetille aiheutuvia vakavia uhkia.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan pelkästään lain voimassaololla voidaan katsoa olevan ennalta estävää vaikutusta välineellistettyyn maahantuloon. Venäjän ja Suomen välisellä rajalla ei ole ollut rajanylityspaikkojen sulkemisen ja väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi annetun lain hyväksymisen jälkeen havaintoja tämänkaltaisesta vihamielisestä toiminnasta.

Poliisihallitus katsoo, että viranomaisilla on osaaminen tämän lain soveltamistilanteessa huomioida perus- ja ihmisoikeusnäkökulma maahan pääsyn estämisen tilanteessa. Suomen viranomaisilla on hyvä kyky havaita esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt kuten myös osaamista havaita sellaiset henkilöt, joilla ei tosiasiallisesti ole kansainväliseen suojeluun liittyviä aitoja tarpeita.

Lepsu Janne
Poliisihallitus